

Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerileri: Sporcular ve Sedanterler

Hacer Özge BAYDAR ARICAN[†]

¹Gazi Üniversitesi, Spor Bilimler Fakültesi, Ankara.

Araştırma Makalesi / Research Article

Gönderi Tarihi (Received): 19/07/2021

Kabul Tarihi (Accepted): 23/11/2021

Online Yayın Tarihi (Published): 31/12/2021

Öz

Bu çalışmanın amacı Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören aktif spor yapan öğrencilerle sedanter öğrencilerin iletişim becerilerinin karşılaştırılmasıdır. Tarama modelinde tasarlanan araştırmanın çalışma grubu Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören ve erişilebilir örneklem yöntemiyle seçilen 84'ü sporcu 118'i sedanter toplam 202 öğrenciden oluşmuştur. Araştırma verileri, kişisel bilgi formuna ek Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından geliştirilen zihinsel, duygusal ve davranışsal olarak 3 alt boyuttan bir araya gelen 5'li likert tipte 45 maddelik "İletişim Becerileri Envanteri" kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 25.0 yazılımından faydalanılmıştır. Katılımcılara ait demografik bilgilerin dağılımı frekans analizi ile incelenmiştir. İletişim becerileri ölçeği alt boyutları her bir katılımcı için hesaplandı ve verilerin normal dağılımı sağlama durumu Kolmogorov Smirnov testi ile incelenerek normal dağılıma uygun olduğu görülmüştür. İletişim Becerileri Ölçeği alt boyutlarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile cinsiyet ve sporcu/sedanter gruplarına göre anlamlı düzeyde farklılık gösterme durumu bağımsız gruplarda t testiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları zihinsel, duygusal ve davranışsal iletişim becerileri düzeyleri yaş aralıklarına göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Duygusal iletişim becerileri alt boyutu cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık gösterirken ($p<0,05$), zihinsel ve davranışsal iletişim becerileri cinsiyete göre anlamlı farklılık ifade etmektedir. Sporcuların zihinsel ve davranışsal iletişim becerileri puanları sedanterlerden anlamlı derecede yüksek iken, sedanterlerin duygusal iletişim becerileri puanları sporculardan anlamlı derecede daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Sedanter, Üniversite Öğrencisi, İletişim Becerisi.

Communication Skills of University Students: Athletes and Sedentaries

Abstract

The aim of this study is to compare the communication skills of athlete and sedentary students studying at Gazi University Faculty of Sport Sciences. The screening model was utilized to design the study group of the research. In addition, the study group of the research was consisted of a total of 202 students (84 athletes and 118 sedentary) who were selected with utilizing an accessible sampling from Gazi University Faculty of Sport Sciences. The research data was collected with utilizing both personal information form and communication skills scale which was developed by Ersanlı and Balcı (1998). In addition, the communication skills scale, which consists of 45-items in the 5-likert type, has 3-sub dimensions as mental, emotional and behavioral. The distribution of demographic information of the participants was examined by frequency analysis. The sub-dimensions of the communication skills scale were calculated for each participant. Moreover, the normal distribution of the data was examined with the Kolmogorov Smirnov test and it was found to be conform with the normal distribution. In the analyses, a one-way analysis of variance was utilized to determine whether the sub-dimensions of the communication skills scale differed significantly according to age groups. In addition, t-test was utilized in the independent groups to analyze whether there is a significant difference according to gender and athlete/sedentary groups or not. The analysis of the data was accomplished with utilizing SPSS 25.0 software at the level of 95%. The results of the research show significant differences in mental, emotional and behavioral communication skills according to age ranges ($p<0.05$). Emotional communication skills sub-dimension differs significantly by gender ($p<0.05$), while mental and behavioral communication skills differ significantly by gender. Furthermore, the emotional communication skills scores of the sedentary were significantly higher than the athletes while the mental and behavioral communication skills scores of the athletes were significantly higher than the sedentary.

Keywords: Athlete, Sedentary, University Student, Communication Skills.

[†] Sorumlu Yazar: H. Özge Baydar Arıcan, E-posta: ozgebaydar@gazi.edu.tr

GİRİŞ

Dökmen (2004) iletişimi “bireyin çevresiyle coşku ve uyum içinde yaşamını sürdürebilmesini sağlayan bir etkileşim durumu, bilgi, duygu ve düşüncelerin aktarım süreci” olarak tanımlamaktadır. Bireylerin birbiriyle kurduğu iletişim, birtakım iletilerin gönderildiği ve alındığı, yorumlandığı ve bununla ilgili çıkarımların yapıldığı bir süreci kapsamaktadır. Bireyler iletişim halinde birbirine bazı anlamlar yükledikleri işaretler iletilirler. Bu işaretler sözel ya da sözel olmayan sembollerdir (Whirter ve Voltan-Acar, 1985). Dolayısıyla iletişimin var olabilmesinde, iletinin kaynağı ve alıcı arasında ortak bir bilgi, fikir var olması, bireylerin birbirine iletmek istedikleri iletinin diğerine ulaşması gerekmektedir (Yanık, 2015). İletişim becerileri; saygı duyma, empati kurma, etkili dinleme, somut ifadeler kullanma, duygu ve düşüncelerini açık ifade etme, ben dili oluşturma, iletilmek istenen mesajın eksiksiz iletimi, sözel ve sözel olmayan sembollerini yerinde kullanma ve anlaşılır olma gibi pek çok beceriler yoluyla kurulmaktadır (Yüksel ve Şahin, 2008). Bireyler arasında etkili iletişim kurulabilmesi için öncelikle etkin dinleme, açık iletişim kurma, arkadaşlık, güven duygusu, empatik yaklaşım, net düşüncelere sahip olma ve saygı duymanın ifade edilmesi gerekir (Gilligan ve ark., 2018). Ek olarak, iletişim kurarken sadece sözel ifadelerle değil beden dilinin kullanımının da önemli olduğunu bir başka ifadeyle sözel olmayan öğelerin de kullanımının gereklilik oluşturduğu kabul edilmelidir (Owen Korkut ve Bugay, 2014; Şahin, 2012).

Toplumsal bağlamda birey her daim çevresiyle iletişim ve etkileşim içinde yaşamını sürdürmektedir. Bu iletişim ve etkileşim sayesinde birey çevresinden etkilenmekte ve çevresini etkileyebilmektedir. Bireyin yaşamında temel ihtiyaçlar kadar önem oluşturan iletişim becerilerinin geliştirilmesi ve sürdürülmesi oldukça önemlidir. Dolayısıyla, sosyal bir varlık olan bireyin sağlıklı bir yaşam sürdürebilmesi, yeteneklerini geliştirebilmesi, çevresiyle kuracağı iletişim ve etkileşimi artırabilmesi ve sosyalleşmesi noktasında fiziksel aktivite ve spor oldukça önemli bir yere sahiptir.

Spor bireyin beden gücüyle gerçekleştirdiği etkinlikler bütünü manasıyla ifade edilmesinden ziyade bireyin sosyalleşmesi ve çevresiyle kuracağı iletişimi sağlayan faaliyetler olarak da tanımlanmaktadır. Spor sadece bireyin değil toplumun sosyalleşmesinde de önemli bir yere sahiptir. Spor ortamında birey duygularını ifade edebilme, etkili iletişim kurabilme ve problem çözme becerileri kazanır (Küçük ve Koç, 2004). Bu bağlamda, günümüz koşullarında hızla gelişen iletişim ve bilgi teknolojileri spor ortamında da varlığını göstermekte ve aktif sporla uğraşan bireylerin iletişim becerilerini güçlendirdiği ifade edilmektedir (Aydın, Çelik ve Baş, 2017).

Diğer taraftan literatürde, iletişim ile ilgili yürütülen çalışmaların grup iletişimi ve bireylerarası iletişim, doğrudan veya dolaylı iletişim olmak üzere geniş bir yelpazede incelendiği fark edilmektedir (İnceoğlu, 2010). Türkiye’de örneklem grubu olarak yükseköğrenim düzeyinde bireylerin iletişim becerilerinin incelenmesinin literatüre katkı sağlayacağı varsayımından yola çıkarak bu çalışmada sporcu ve sedanter bireylerin iletişim becerilerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmanın amacına uygun olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1. Aktif spor yapan bireylerin ve sedanterlerin iletişim becerileri puanları arasında bir fark var mıdır?

2. İletişim becerileri puanları yaş, cinsiyet ve sporcu olma durumu değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilen analizi hakkında bilgiler bu bölümde sunulmuştur.

Araştırma Modeli

Bu araştırma betimsel araştırma modellerinden tarama modeli kullanılarak yürütülmüştür. Tarama (survey) modeli belirli bir grubun birtakım özelliklerini ifade etmek amacıyla verilerin elde edilmesi amacıyla yürütülen araştırmalardır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 84'ü sporcu ve 118'i sedanter toplam 202 öğrenci oluşturmuştur.

Tablo 1. Demografik bilgilerin dağılımı

	Yaş Aralığı	N	%
Yaş	17-20	84	41,0
	21-24	92	46,0
	>25	26	13,0
	Toplam	202	100,0
Cinsiyet	Erkek	94	46,0
	Kadın	108	54,0
	Toplam	200	100,0
Grup	Sporcu	84	41,0
	Sedanter	118	59,0
	Toplam	202	100,0

Yaş aralıklarına göre dağılım değerlendirildiğinde 17-20 yaş grubu bireylerin oranı %41, 21-24 yaş grubu bireylerin oranı %46, 25 yaşından büyük olanların oranı %13'tür. Katılımcıların %46'sı erkek, %54'ü kadındır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada kişisel bilgi formu ve iletişim becerileri ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda öğrencilere sporcunun (aktif spor yapan) ve sedanter bireyin tanımları verilerek kendilerine ait kategoriye belirtmelerine ek olarak yaş ve cinsiyet bilgileri sorulmuştur.

İletişim Becerileri Envanteri (İBE): Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından geliştirilen zihinsel, duygusal ve davranışsal olarak 3 alt boyuttan bir araya gelen 45 maddelik bir ölçektir. Ölçeğin geneli bireyin çevresiyle kuracağı iletişimde sergilediği tutum ve davranışlarını içeren

maddeleri içermektedir. Maddeler, “Her zaman”, “Genellikle”, “Bazen”, “Nadiren”, “Hiçbir zaman” olarak 5’li likert tipte puanlanmaktadır. 3 alt boyuttan oluşan ölçeğin alt boyutlarından elde edilecek en fazla puan 75 ve en az ise 15 puan elde edilebilmektedir. Ölçeğin genelinde puan durumu en yüksek 225 ve en düşük puan 45 puandır. Envanterden elde edilen toplam puanların yüksek olması durumu, bireyin iletişim becerileri eğiliminin olumlu yönde olduğunu ifade ederken puanların düşük olması durumu bireyin iletişim becerileri eğiliminin az olduğu algısını ifade etmektedir. Envanterin geneli için Cronbach Alfa katsayısı 0,72 olarak hesaplanmış ve alt boyutlardan bilişsel 0,83, duygusal 0,73, davranışsal 0,82 olarak hesaplanmıştır. Bu puanlama sonucu ölçeğin iç tutarlılığı kabul edilmiştir.

Araştırma Etiği

Bu çalışma Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu’nun 06.05.2021 tarih, E-77082166-604.01.02-85043 sayılı değerlendirme ve onayıyla yürütülmüştür.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 25.0 yazılımından yararlanılmıştır. Katılımcılara ait demografik bilgilerin dağılımı frekans analizi ile incelenmiştir. Bağımsız gruplarda tek yönlü varyans (ANOVA) analizi, t testi, Tukey testi analizi ve verilerin normal dağılımı sağlama durumu ise Kolmogrov Smirnov testi ile analiz edildi.

BULGULAR

Tablo 2. İletişim becerileri envanterinin yaş aralıklarına göre değişimi

	Yaş Aralığı	N	$\bar{X}$	S	t	p
Zihinsel	17-20	84	55,0	0,7	762,134	0,000*
	21-24	92	43,3	0,7		
	>25	26	41,0	0,0		
	Toplam	202	47,8	6,1		
Duygusal	17-20	84	49,8	1,3	48,367	0,000*
	21-24	62	52,1	2,4		
	>25	26	49,0	0,0		
	Toplam	202	50,7	2,2		
Davranışsal	17-20	84	50,3	1,5	303,103	0,000*
	21-24	92	46,8	0,7		
	>25	26	46,0	0,0		
	Toplam	202	48,2	2,1		

*p<0,05

Tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonuçları incelendiğinde; zihinsel, duygusal ve davranışsal iletişim becerileri düzeyleri yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir (p<0,05).

TUKEY testi sonuçlarına göre;

Zihinsel iletişim becerileri için; 17-20 yaş aralığı bireylerin zihinsel iletişim becerileri düzeyi 21-24 ve >25 yaş aralığı bireylerden anlamlı derece daha yüksektir. Duygusal iletişim becerileri için; 21-24 yaş aralığı bireylerin duygusal iletişim becerisi düzeyi 17-20 ve 25 yaş

ve daha fazla aralığı bireylerin duygusal becerisi düzeyinden anlamlı derecede daha yüksektir. Davranışsal iletişim düzeyi için 17-20 yaş aralığı bireylerin zihinsel davranışsal beceri düzeyi 21-24 ve >25 yaş aralığı bireylerden anlamlı derece daha yüksektir.

Tablo 3. İletişim becerileri envanterinin cinsiyete göre değişimi

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	t	p
Zihinsel	Erkek	94	48,58	6,63	1,648	0,101
	Kadın	108	47,16	5,54		
Duygusal	Erkek	94	51,35	2,27	3,717	0,000*
	Kadın	108	50,21	2,05		
Davranışsal	Erkek	94	48,18	2,31	0,183	0,855
	Kadın	108	48,13	1,97		

*p<0,001

Bağımsız gruplarda t testi sonuçları incelendiğinde; duygusal iletişim becerileri alt boyutu cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterirken (p<0,05), zihinsel ve davranışsal iletişim becerileri cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Duygusal iletişim becerileri için, kadın öğrencilerin duygusal iletişim becerileri düzeyi ortalamaları erkek öğrencilerden anlamlı derecede daha yüksektir.

Tablo 4. İletişim becerileri envanterinin sporcu/sedanter olma durumuna göre değişimi

	Sporcu/ Sedanter	N	$\bar{X}$	S	t	p
Zihinsel	Sporcu	84	55,00	0,74	83,529	0,000*
	Sedanter	118	42,81	1,17		
Duygusal	Sporcu	84	49,77	1,29	-5,497	0,000*
	Sedanter	118	51,41	2,47		
Davranışsal	Sporcu	84	50,34	1,48	23,723	0,000*
	Sedanter	118	46,64	0,70		

*p<0,001

Bağımsız gruplarda t testi sonuçları incelendiğinde; iletişim becerileri envanteri alt boyutları gruplara göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Sporcuların zihinsel ve davranışsal iletişim becerileri sedanterlerden anlamlı derecede daha yüksek iken, sedanterlerin duygusal iletişim becerisi düzeyi sporculardan anlamlı derecede daha yüksektir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırma, sporcular ile sedanter bireylerin iletişim becerilerinin cinsiyet, yaş ve sporcu-sedanter gruplarına göre değişiminin incelenmesi amacıyla yürütülmüş ve analizler sonucu ortaya çıkan sonuçlar ilgili literatürle tartışılmıştır.

Araştırma sonuçları incelendiğinde yaş değişkenine göre; zihinsel, duygusal ve davranışsal iletişim beceri düzeyleri yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir (p<0,05). 17-20 yaş aralığı bireylerin zihinsel iletişim beceri düzeyi, 21-24 yaş aralığı bireylerin duygusal iletişim becerisi düzeyi ve 17-20 yaş aralığı bireylerin zihinsel davranışsal beceri düzeyi diğer yaş gruplarına dâhil olan bireylerden anlamlı derecede daha

yüksektir. Yaş değişkeninin iletişim becerilerine göre farklılaşma durumu incelendiğinde yaş aralığı arttıkça iletişim becerilerinin azaldığı gözlenmektedir. Literatür incelendiğinde bu sonuçlar (Bayrak ve Nacar, 2015; Dalkılıç, 2011) ile benzeşmektedir. Öte yandan, yaşa göre iletişim becerileri puanları arasında anlamlı farkın ortaya çıkmadığı çalışmalar da mevcuttur (Akyol, 2019; Kandemir ve Türkçapar, 2016; Tekeli, 2018).

Araştırmanın bir diğer değişkeni cinsiyete göre sonuçlar incelendiğinde; duygusal iletişim becerileri alt boyutu cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık gösterirken ($p < 0,05$), zihinsel ve davranışsal iletişim becerileri cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Literatür değerlendirildiğinde, Akyol (2019) farklı fakültelerde öğrenim gören öğrencilerle yürüttüğü çalışmada erkeklerin kadınlara oranla daha fazla iletişim becerileri puanı elde ettiklerini ifade etmiştir. Benzer bir çalışmada, Karataş (2015) çalışma grubu ergenlik dönemindeki bireylerin oluşturduğu çalışmada erkeklerin iletişim becerileri puanlarının kadınlardan yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Literatüre bakıldığında iletişim becerilerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı (Çavuşoğlu ve Günay, 2014; Çiçek, 2018; Elkin, Karadağlı ve Barut, 2016; Mutlu, Şentürk ve Zorba, 2014; Özdenk ve Kaya, 2019) çalışmalarla açıklanmıştır.

Uluslararası literatür incelendiğinde, Nikbakhsh, Alipor, Mosavi ve Abdi (2013), Tahran'da 105 sporcu ve sedanterin iletişim becerilerini karşılaştırdıkları çalışmada, cinsiyet değişkenine ilişkin anlamlı bir farkın ortaya çıkmadığı bulunmuştur. Ek olarak, iletişim becerilerinin sporcular arasındaki karşılaştırmalara bakıldığında Sullivan (2009) 150 kadın 148 erkek toplam 299 sporcunun iletişim becerilerini incelediği çalışmada cinsiyete ilişkin anlamlı bir fark saptamamıştır. Haselwood, Joyner, Burke ve Geyerman (2005) 134 kadın sporcunun iletişim yeterliliklerinin antrenörleri tarafından değerlendirilmesi amacıyla 6 erkek 7 kadın antrenörle yürüttükleri çalışmada, antrenörün iletişim yeterlilikleri ile cinsiyet arasında bir ilişki saptanmadığı yönündedir.

Sporcu ve sedanter grupları arası karşılaştırmalara bakıldığında ise, bağımsız gruplarda t testi sonuçlarına göre iletişim becerileri envanteri alt boyutları gruplara göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Sporcuların zihinsel ve davranışlar iletişim becerileri puanları sedanterlerden anlamlı derecede yüksek iken, sedanterlerin duygusal iletişim becerisi puanları sporculardan anlamlı derecede daha yüksektir. Literatürde benzer sonuçlara bakıldığında, Öztürk ve arkadaşları (2011) farklı üniversitelerde çeşitli spor takımlarının sporcusu olan öğrenciler ile sedanterlerin iletişim becerilerini analiz ettikleri çalışmada düzeylerinin sporcuların iletişim becerisi puanlarının sedanterlerden daha yüksek olduğu bulgulanmıştır. Bir başka çalışmada, Özdenk ve Kaya (2019), profesyonel sporcuların sedanterlere göre daha yüksek mutluluk ve iletişim beceri puanlarına sahip olduklarını saptamıştır. Diğer taraftan düzenli spor yapma eğilimi, spor branşları ve iletişim becerileri arasında anlamlı farkın ortaya çıkmadığı çalışmalar da mevcuttur (Çavuşoğlu ve Günay, 2014; Uluöz, Yağcı, Burgul, Kanan ve Bozkurt, 2019). Uluslararası çalışmalar incelendiğinde Nikbakhsh ve ark., (2013) Tahran'da 53 sedanter birey ve 52 sporcunun iletişim becerilerini karşılaştırdıkları çalışmada, sporcuların iletişim becerileri puanlarının sedanterlerden yüksek olduğunu bulgulanmıştır. Diğer taraftan iletişim becerilerinin sporcunun performansını geliştirmede itici bir güç rolü üstlendiği yapılan çalışmalarla bulgulanmıştır (Harmison, 2011; Yedidia ve ark., 2011).

Araştırmanın nihai sonuçları değerlendirildiğinde yaş değişkenine göre; 17-20 yaş aralığı bireylerin zihinsel iletişim beceri düzeyi, 21-24 yaş aralığı bireylerin duygusal iletişim becerisi düzeyi ve 17-20 yaş aralığı bireylerin zihinsel davranışsal beceri düzeyi diğer yaş gruplarına dâhil olan bireylerden anlamlı derecede daha yüksek olduğu bulgulandı. Yaş arttıkça iletişim becerilerinin azalması durumu, sosyal bir varlık olarak bireyin yaş almak ve yeni yaşam becerileri kazanmakla birlikte yaşamda karşılaştığı durum ve olaylar hakkında değerlendirme, muhakeme etme gibi becerileri farklılaşmakta çevresine karşı daha eleştirel bir tutum sergileyebilmesi olarak ifade edilebilir.

Bir diğer değişken cinsiyete göre, İletişim becerileri envanteri alt boyutlarından zihinsel ve davranışsal iletişim becerileri puanları incelendiğinde cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık saptanmadı ortaya çıkmaktadır. Diğer taraftan, duygusal iletişim becerileri düzeyi cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Kadın öğrencilerin duygusal iletişim becerileri düzeyi ortalamaları erkek öğrencilerden anlamlı derecede daha yüksektir. Bu durum, toplumsal cinsiyet rolü olarak kadının, erkeğe oranla duygularını ifade edebilmede daha anlaşılır bir tutum sergilemesine ek olarak iletişim becerilerinin zihinsel, davranışsal ve duygusal becerilerin bileşimi çok yönlü bir yapı olduğu düşünüldüğünde kadının sosyal çevresiyle kurduğu iletişimde erkeğe göre daha etkin olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Aktif spor yapma ve sedanter olma durumu değişkenlerine göre ise, sporcuların iletişim becerileri envanteri alt boyutlarından zihinsel ve davranışsal iletişim becerileri ortalamalarının sedanterlerden anlamlı derecede yüksek olduğu bulgusuna ulaşıldı. Öte taraftan sedanterlerin duygusal iletişim becerisi alt boyutu düzeyinin sporculardan anlamlı derecede daha yüksek olduğu saptandı. Bu durumun spor ortamı ve egzersizlerin özellikle üniversite öğrencilerinin sosyalleşmesine imkân sağlayarak iletişim becerilerinin gelişimine katkıda bulunmasının bir sonucu olarak ortaya çıktığı ifade edilebilir. Ayrıca sporun doğası gereği bireyin çevresiyle kuracağı etkileşim ve iletişimin kısıtlayıcılarını ortadan kaldırması, özgüven gelişimine katkıda bulunması ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları oluşturması söylenebilir.

Çalışmaya sporcuların spor yapma yılı, spor müsabakalarından elde ettikleri dereceler, sosyoekonomik yapı gibi farklı değişkenler eklenerek, sadece sporcular ya da sedanter bireyler ile iletişim becerileri değerlendirilerek, çalışma grubu farklı fakültelerde öğrenim gören öğrencilerden seçilerek, verilerin analizde grup içi ve gruplar arası karşılaştırmalar yapılarak çalışma yeniden planlanabilir.

Çıkar Çatışması: Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı: Araştırma Dizaynı-HOBA, İstatistik analiz-HOBA; Makalenin hazırlanması-HOBA; Verilerin Toplanması- HOBA tarafından gerçekleştirilmiştir.

Etik Kurul İzni ile ilgili Bilgiler

Kurul Adı: Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu

Tarih: 06.05.2021

Sayı/Karar No: E-77082166-604.01.02-85043

KAYNAKLAR

- Akyol, P. (2019). Farklı fakültelerdeki öğrencilerin iletişim becerilerinin karşılaştırılması. *Spor Eğitim Dergisi*, 3(3), 71-77.
- Aydın, E., Çelik, A. ve Baş, M. (2017). Beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Uluslararası Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 25-34. <https://doi.org/10.30692/sisad.323536>.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çavuşoğlu, S.B. ve Günay, G. (2014). İstanbul üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu (BESYO) öğrencilerinin iletişim becerileri algı düzeylerinin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 107-121.
- Çiçek, G. (2018). Spor yapan ve yapmayan yetişkin bireylerin iletişim becerileri düzeylerinin karşılaştırılması. *Turkish Studies*, 13(19), 835-842. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.14169>.
- Dökmen, Ü. (2004). *İletişim çatışmaları ve empati*. İstanbul: Sistem Yayıncılık ve Matbaa Sanayi Ticaret A.Ş.
- Elkin, N., Karadağlı, F. ve Barut A.Y. (2016). Sağlık bilimleri yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri düzeyleri ve ilişkili değişkenlerin belirlenmesi. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(2), 70-80.
- Ersanlı, K. ve Balcı, S. (1998). İletişim becerileri envanterinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 10(1), 7-12.
- Harmison, R. J. (2011). Peak performance in sport: Identifying ideal performance states and developing athletes' psychological skills. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 1(S), 3-18. <https://doi.org/10.1037/0735-7028.37.3.233>.
- Haselwood, D. M., Joyner, A. B., Burke, K. L. & Geyerman, C. B. (2005). Female athletes' perceptions of head coaches' communication competence. *Journal of Sport Behavior*, 28(3), 216-230.
- Gilligan, T., Coyle, N., Frankel, R. M., Berry, D. L., Bohlke, K., Epstein, R. M. & Nguyen, L. H. (2018). Patient-clinician communication: American Society of Clinical Oncology consensus guideline. *Obstetrical & Gynecological Survey*, 73(2), 96-97. <https://doi.org/10.1097/01.ogx.0000530053.40106.9b>.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum, algı ve iletişim*. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları.
- Karademir, T. ve Türkçapar, Ü. (2016). Bireysel ve takım sporcularından iletişim becerilerinin incelenmesi. *Journal of Physical Education and Sports Sciences*, 18(4), 67-80.
- Karataş, İ. (2015). *Adölesan insanların becerilerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya.
- Küçük, V. ve Koç, H. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 1-11.
- Whirter, J. & Voltan-Acar, N. (1985). *Çocukla iletişim*. Ankara: Nüve Matbaası.
- Mutlu, O.T., Şentürk, H.E. ve Zorba, E. (2014). Üniversite öğrencisi tenisçilerde empatik eğilim ve iletişim becerisi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 2(1), 129-137. <https://doi.org/10.14486/IJSCS85>.
- Nikbakhsh, R., Alipor, H. G., Mosavi, F. & Abdi, H. (2013). The comparison of communication skills in athletes and non athletes. *Advances in Environmental Biology*, 7(6), 1221-1223.
- Owen Korkut, F. ve Bugay, A. (2014) İletişim becerileri ölçeği'nin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 51-64.
- Özdenk, S. & Kaya, K. (2019). Examination on communication and happiness levels of athletes. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 21(2), 305-310. <https://doi.org/10.15314/tsed.578172>.
- Sullivan, P. (2004). Communication differences between male and female team sport athletes. *Communication Reports*, 17(2), 121-128. <https://doi.org/10.1080/08934210409389381>.

- Şahin, N. (2012). Elit düzeyde takım sporu ve bireysel spor yapan iki grubun iletişim becerilerinin karşılaştırılması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(1), 13-16.
- Tekeli, Ö. (2018). *Elit düzey kadın ve erkek voleybolcular ile basketbolcuların iletişim becerilerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Tepeköylü Öztürk, Ö., Soytürk, M., Daşdan Ada, E.N. ve Çamlıyer, H. (2011). Üniversite takımlarında sporcu olan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 22(2), 43-53.
- Uluöz, T., Yağcı, E., Burgul, N., Kanan, S. ve Bozkurt, Ö. (2019). Communication skills in athletes. *Revista San Gregorio*, 1(32), 77-83.
- Yanık, M. (2015). Spor türü ve diğer bazı değişkenlerin beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 12(2), 1366-1376.
- Yedidia M.J., Gillespie C.C., Kachur E., Schwartz M.D, Ockene J., Chepaitis A.E, Snyder C.W, Lazare A., Lipkin M. (2011). Effect of communications training on medical student performance. *The Journal of American Medical Association*, 306(11), 1169-1277. <https://doi.org/10.1001/jama.290.9.1157>.
- Yüksel-Şahin, F. (2008). Communication skill levels in Turkish prospective teachers. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 36(9), 1283-1294. <https://doi.org/10.2224/sbp.2008.36.9.1283>.

